T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018 / 698
KARAR NO : 2018 / 708
KARAR TR : 26.11.2018

ÖZET : Yargı kararı ile tazminle yükümlü tutulan ve tazminatın tamamını ödemiş bulunan davacı tarafından; daha sonra faiz farkından kaynaklanıp ödenmiş olan tazminattan, kusur ve sorumluluğu oranındaki tutarın, olayda sorumlu olduğu ileri sürülen Karayolları Genel Müdürlüğünden rücuen tahsili istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : G. Sig. A.Ş.
Vekili : Av.Ba. Ö., Av. A. B.
Davalı : Karayolları Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. A.K.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; öncelikle bu uyuşmazlık ile Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde görülmekte olan 2015/54 E. numarası altında kayıtlı dosya konusu uyuşmazlığın aynı poliçe ve kazaya ilişkin olduğunu; her iki davanın da, müvekkili tarafından teminat altına alınan sigorta ilişkisi kapsamında, zarar gören üçüncü kişilere yapılan ödemenin %10 oranında kusurlu olan Karayolları Genel Müdürlüğü'nden rücuen tazminine ilişkin bulunduğunu, bu nedenle, bahsi geçen davaların, usul ekonomisi ilkesine uyarınca birleştirilmesine karar verilmesini talep ettiklerini; 58 … 353 plaka sayılı aracın, müvekkili şirket nezdinde sigortalı olduğunu; 11.01.2010 tarihinde sigortalı aracın tek taraflı olarak yaptığı kaza sonucu sigortalı araç içerisinde bulunan U.K. isimli kişinin yaralanarak malul kaldığını; kaza sonrası kazazede tarafından, müvekkili şirket aleyhine Bafra 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2012/289 E. Sayısıyla dava açıldığını, davanın 2014/448 K. Sayısıyla karara çıktığını; bahse konu dava sırasında alınan bilirkişi raporları ve 6098 sayılı Kanun'un 62/1. maddesinde belirtildiği üzere, kararda sigortalı araç sürücüsünün %90 oranında kusurlu olduğu, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün ise yolun bakımındaki aksaklıklar nedeniyle %10 oranında kusurlu olduğunun belirlendiğini; söz konusu ilamın davacılar tarafından Bafra İcra Müdürlüğünün 2014/5550 esas sayılı dosyasına konu edildiğini ve müvekkili şirket aleyhine icra takibi başlatıldığını; icra takibi üzerine müvekkili tarafından 25.09.2014 tarihinde 187.347,13 TL.nin icra dosyasına ödendiğini; müvekkili şirketin, karara istinaden Bafra İcra Müdürlüğünün 2014/5550 esas sayılı dosyasına % 100 kusura göre tüm borcu ödediğini, bahse konu ödeme için birleştirme talep edilen Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2015/54 E. sayılı dosyası ile %10 oranında kusurlu olan Karayolları Genel Müdürlüğüne karşı dava ikame edildiğini; Bafra 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2012/289 E. 2014/448 K. sayılı kararına, davacı tarafından faiz başlangıç tarihine itiraz edilerek, kararın temyiz edildiğini; Yargıtay 17. Hukuk Dairesince, 20.06.2017 tarih 2015/713 E., 2017/6970 K. sayı ile kararın düzeltilerek onandığını ve "10.000,00 TL.nin dava tarihi olan 03/05/2012 tarihinden itibaren, arta kalan 137.716,00 TL.nin ıslah tarihi olan 20/06/2014 ibarelerinin hükümden çıkarılarak, yerine dava tarihi olan 03/05/2012 ibaresinin yazılmasına ve hükmün bu şekli ile düzeltilerek onanmasına" karar verildiğini; Yargıtay ilamına dayanarak, müvekkili şirket aleyhine Bafra İcra Müdürlüğünün 2017/2601 E. Sayılı dosyasıyla faiz farkı talebiyle icra takibi başlatıldığını; bu icra takibi üzerine müvekkili tarafından 25.08.2017 tarihinde 30.983,45 TL.nin icra dosyasına ödendiğini; müvekkili şirketin karara istinaden Bafra İcra Müdürlüğünün 2017/2601 Esas sayılı dosyasına %100 kusura göre tüm borcu ödediğini, böylelikle, müvekkilinin 6098 Sayılı Borçlar Kanunu'nun 62/2. Maddesine göre işbu davayı açmak durumunda kaldığını; (Madde 62- Tazminatın aynı zarardan sorumlu müteselsil borçlular arasında paylaştırılmasında, bütün durum ve koşullar, özellikle onlardan her birine yüklenebilecek kusurun ağırlığı ve yarattıkları tehlikenin yoğunluğu göz önünde tutulur./ Tazminatın kendi payına düşeninden fazlasını ödeyen kişi, bu fazla ödemesi için, diğer müteselsil sorumlulara karşı rücu hakkına sahip ve zarar görenin haklarına halef olur.)müvekkili şirket aleyhine Yargıtay 17. Hukuk Dairesinin 20.06.2017 tarih 2015/713 E., 2017/6970 K. Sayılı kararına istinaden 27.200,94-TL faiz farkının icra takibine konulduğunu; Bafra İcra Müdürlüğünün 2017/2601 Esas sayılı dosya hesabına, kararda gösterilen ferilerle birlikte 30.983,45-TL ödenmiş olduğundan, Karayolları Genel Müdürlüğünden %10 kusur oranında 3.098,34-TL tutarında alacaklarının bulunduğunu ifade ederek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, toplam 3.098,34 TL tazminatın davalıdan 25.08.2017 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 16.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 26.6.2018 gün ve E:2017/694, K:2018/148 sayı ile, "(…)Dava maddi tazminat talebine ilişkindir.

Karayolları Genel Müdürlüğü görmekle yükümlü olduğu kamu hizmeti sırasında verdiği iddia olunan zararlardan dolayı sorumlulukları özel hukuk hükümlerine tabi olmayıp, yasalar tarafından kendilerine verilen görev ve yetkileri kullanırken oluşan zararlar, niteliği itibariyle hizmet kusurundan kaynaklanmaktadır. Bu zararların tazmini amacıyla anılan idarelere karşı hizmet kusurlarına dayanılarak İdari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanunu uyarınca idari yargı yerinde tam yargı davası ikame edilmesi gerekmektedir.

Somut olayda davalı Karayolları Genel Müdürlüğü bakım ve denetiminde olan yoldaki kusur nedeniyle trafik kazasının meydana geldiğinin iddia edildiği, böylece idarenin hizmet kusuruna dayanıldığı, davaya idari yargı yerinde bakılmasının gerektiği anlaşılmıştır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle davaya bakmakla Mahkememizin görevli olmadığı, İdari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanunu uyarınca İdare Mahkemesinin görevli olduğu anlaşılmış, davanın yargı yolu yönünden reddine dair aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Yukarda açıklanan nedenlerle;

1. Bu davaya bakmakla mahkememizin görevsiz olduğu, İdare Mahkemesi görevli olduğu anlaşıldığından, HMK'nun 115/2. maddesi gereğince, davanın GÖREV YÖNÜNDEN ve USULDEN REDDİNE…" karar vermiş, bu karar istinaf yoluna başvurulmaksızın kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 12.İDARE MAHKEMESİ; 13.8.2018 gün ve E:2018/1740, K:2018/1499 sayı ile, "(…)2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın, karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almanın, aldırmanın ve denetlemenin, karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemenin veya ortadan kaldırmanın, yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vukubulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

2918 sayılı Kanunun 19.01.2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Kanunun 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde, "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de, "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" hükmü yer almıştır.

Öte yandan, Belediye aleyhine idare mahkemesinde açılan başka bir tazminat talepli tam yargı davasında, İdare Mahkemesince, 2918 sayılı Kanunun 110.maddesinin 1.fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinin Anayasaya aykırı olduğu kanısına varılarak, İdare Mahkemesinin bu iki cümlenin iptali istemiyle yaptığı başvuruyu inceleyen Anayasa Mahkemesince 08.12.2011 tarihli ve E:2011/124, K:2011/160 sayılı; 08.11.2012 tarihli ve E:2012/118, K:2012/170 sayılı aynı içerikli iki kararı ile; "2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanun'dan doğan sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceği öngörülmektedir. İtiraz başvurusunda bulunan mahkeme ise idare mahkemesi olup davaya bakmakta görevli ve yetkili mahkeme değildir.

Başvurunun, Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir." şeklinde karar verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; 11.01.2010 tarihinde davacı şirket nezdinde sigortalı olduğu belirtilen 58 … 353 plakalı aracın tek taraflı olarak yaptığı kaza neticesinde aracın sürücüsünün yaralanarak malûl olması nedeniyle davacı şirkete karşı açılan ve Bafra 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2012/289 esasında görülen davada alınan bilirkişi raporunda, davalı idarenin yolun bakımındaki aksaklıklar nedeniyle %10 oranında kusurlu olduğunun belirtildiğinden bahisle 3.098,34-TL'nin yasal faiziyle birlikte ta/mini istemiyle iş bu davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, 2918 sayılı Kanunun 19.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin benzer bir konuda İdare Mahkemesi'nin davaya bakmakla görevli bulunmadığı yolundaki kararları gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Nitekim; benzer bir uyuşmazlıkta, Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün 29/01/2018 tarih ve E:2018/26, K:2018/56 sayılı kararı da bu yöndedir.

Açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine…" kesin olarak karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 26.11.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raporlör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, yargı kararı ile tazminle yükümlü tutulan ve tazminatın tamamını ödemiş bulunan davacı tarafından; daha sonra faiz farkından kaynaklanıp ödenmiş olan tazminattan, kusur ve sorumluluğu oranındaki tutarın, olayda sorumlu olduğu ileri sürülen Karayolları Genel Müdürlüğünden rücuen tahsili isteminden ibarettir.

Olayda, meydana gelen trafik kazasında araçta bulunan küçük U.K.'in, anne ve babası tarafından G. Sig. A.Ş.'ne karşı tazminat davası açıldığı; Mahkemece, (araç sürücüsünün sorumluluğu haricinde)hükmolunan tazminatın, bu davanın davacısı olan anılan şirkete yüklendiği; İcra takibi sonrasında davacı şirket tarafından % 100 kusura göre tüm borcun ödendiği; (davacı sigorta şirketince, %10 oranında kusura göre Karayolları Genel Müdürlüğüne karşı da bir dava açıldığı), Asliye Hukuk Mahkemesinin tazminata ilişkin kararına, faiz başlangıç tarihi açısından itiraz edildiği; Yargıtay 17. Hukuk Dairesince, faiz başlangıç tarihinin düzeltilerek, kararın onamasıyla ortaya çıkan ve icra takibine konu olan miktarın tamamının da davacı sigorta şirketi tarafından, kararda gösterilen ferilerle birlikte 30.983,45-TL olarak ödendiği, bakılan uyuşmazlığın da; ödenen bu faiz farkından kaynaklanan miktardan, Karayolları Genel Müdürlüğünün %10 kusur oranına denk gelen 3.098,34-TL.lik kısmının davalıdan tahsiline karar verilmesi istemine ilişkin olduğu anlaşılmaktadır.

Tazminat davasına bakan Bafra 1.Asliye Hukuk Mahkemesince, 9.9.2014 gün ve E:2012/289, k:2014/448 sayı ile, "Kaza mahalli yol durumu açısından ele alındığında, araç trafiğine açık ve kazanın meydana geldiği bu yolda trafikle ilgili hiçbir uyarıcı işaret ve ikaz tabelasının bulunmadığı, yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluşun bu yola gerekli trafik işaretlemelerini gerekli yerlere koyması gerektiği anlaşıldığından, bu kazanın meydana gelmesinde sürücünün yüz kötü puan üzerinden %90 oranında kusurlu olduğu anlaşılmıştır." şeklindeki ifade kapsamında, saptanan kusur ve sorumluluk oranları esas alınarak davanın konusu bakımından ayrım yapılmayıp zararın idare hukuku ilkelerine göre idari yargı yerinde saptanmasının gerekeceği yolunda bir görevsizlik kararı verilmediğine ve hükmolunan tazminat ve devamında, faiz farkından kaynaklanan miktar da tamamen ödenmiş olduğuna göre, olayda 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b. maddesinde belirtilen "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında, zarar gören tarafından açılmış bir dava yoktur.

Öte yandan, ortada, Devlete, il özel idarelerine ve belediyelere ait akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışındaki alacakların tahsil usulünü düzenleyen 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamına giren bir kamu alacağı da bulunmamaktadır.

Belirtilen tüm bu hususlara göre, tam yargı davası niteliği taşımayan ve konusu bir kamu alacağı olmayan rücu davasının, Borçlar Kanunu hükümlerine göre adli yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Ankara 16.Asliye Hukuk Mahkemesinin 26.6.2018 gün ve E:2017/694, K:2018/148 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 16.Asliye Hukuk Mahkemesinin 26.6.2018 gün ve E:2017/694, K:2018/148 sayılıGÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 26.11.2018 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ